

ELi majandusjulgeoleku tugevdamise teatis JOIN(2025) 977 final

Otsuse ettepanek koordinatsioonikogule

Kujundada seisukoht

Kaasvastutaja sisendi tähtpäev 26.01.2026

KOKi esitamise tähtpäev 18.02.2026

VV esitamise tähtpäev 26.02.2026

Peavastutaja: Välisministeerium

Kaasvastutajad: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Justiits- ja Digiministeerium, Kliimaministeerium, Siseministeerium, Haridus- ja Teadusministeerium, Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, Kaitseministeerium, Sotsiaalministeerium, Riigikantselei (julgeoleku ja riigikaitse koordinatsioonibüroo)

Seisukoha valitsusse toomise alus ja põhjendus

Algatuse vastuvõtmisega kaasneks oluline majanduslik või sotsiaalne mõju (RKKTS § 152¹ lg 1 p 2);

Seisukoha võtmist peab oluliseks peaminister või minister (VVS § 20¹ lg 2);

Sisukokkuvõte

Ühisteatis tugineb 2023. aasta majandusjulgeoleku strateegiale, milles seati üldisteks majandusjulgeoleku eesmärkideks edendada tööstuse tugevaid külgi, kaitsta Euroopa huve ja teha koostööd sarnaselt meelestatud riikidega. Riskid on viimastel aastatel paraku muutunud veelgi intensiivsemaks ning tänapäeva geopoliitilise maastiku üheks tunnuseks on saanud majanduslike vahendite üha sagedasem ja sihipärasem kasutamine strateegiliste eesmärkide saavutamamiseks. Seetõttu esitatakse ühisteatises jätkuvalt sihipärased, proportsionaalsed ja keskendatud konkreetsetele suure riskiga olukordadel. Julgeoleku ja vastupanuvõime tagamisega tuleb nii liidul, liikmesriikidel kui ettevõtjatel arvestada samas ka kaasnevate majanduslike kuludega.

Tuginedes koos liikmesriikidega tehtavale riskihindamisele, keskendub komisjon praegu kuuele prioriteetsele suure riskiga valdkonnale:

- 1) väiksem strateegiline sõltuvus kaupadest ja teenustest;
- 2) turvaliste investeeringute ligimeelitamine ELi;

- 3) elujõulise Euroopa kaitse- ja kosmosetööstuse ning muude elutähtsate tööstussektorite toetamine;
- 4) ELi juhtpositsiooni kindlustamine elutähtsate tehnoloogiate valdkonnas;
- 5) tundliku teabe ja andmete kaitse;
- 6) Euroopa elutähtsa taristu kaitsmine.

Kas EL algatus reguleerib karistusi või haldustrahve? Ei

Kas lahenduse rakendamine vajab IT-arendusi? Ei

Eesmärgid

- 1. Vähendada strateegilisi sõltuvusi**
- 2. Tagada ELi juhtroll kriitilistes tehnoloogiates**
- 3. Meelitada ELi turvalisi investeeringuid**
- 4. Kaitsta tundlikke andmeid ja informatsiooni**
- 5. Edendada tugevat Euroopa kaitse- ja kosmosetööstust**
- 6. Kaitsta Euroopa kriitilist taristut**

Mõju ja sihtrühm

Haridus

Sihtrühm: Teadusasutused

Mõju sihtrühmale: Soovitakse pakkuda rohkem tuge kriitiliste tehnoloogiatega seotud teadustööle ja innovatsioonile

Sihtrühm: Kõrgkoolid

Mõju sihtrühmale: Tahetakse pöörata senisest suuremat tähelepanu teadus- ja innovatsioonijulgeolekule, sh välistudengitele ja nendega seonduvatele riskidele eriti tundlike valdkondade puhul

Majandus

Ettevõtlus

Sihtrühm: Ettevõtjad erinevates valdkondades, sh teatud kriitilistes sektorites nt kaitsetööstus; investorid

Mõju sihtrühmale: Soovitakse tõhustada olemasolevate vahendite kasutamist majandusjulgeoleku tagamiseks, suurendada riskide kaardistust; ettevõtjatele võib selle tulemusel tekkida uusi kohustusi ja vajadust tarneahelaid ümber kujundada. Samuti

puudutab algatus välisinvesteeringuid – nii turvaliste investeeringute ELi meelitamist kui ka välisinvesteeringute paremat jälgimist. Oluline fookus on ka iduettevõtete rahastamist puudutaval, eriti kriitilistes sektorites.

Infotehnoloogia ja infoühiskond

Küberkeskkond ja -hügieen

Sihtrühm: Kriitilise taristu pakkujad

Mõju sihtrühmale: Soovitakse ELi küberturvalisuse määruse ülevaatuse raames viia sisse piirangud kõrge riskiga teenusepakkujate ligipääsule kriitilisele taristule

Riigikaitse ja välissuhted

Suhted välisriikide ja organisatsioonidega

Mõju sihtrühmale: Algatus näeb ette nii süvendatud koostööd samameelsete riikidega kui ka riskide maandamist ja kaubandusega seotud meetmete aktiivsemat kasutamist, millel võib olla ka mõju laiemalt ELi suhetele teatud riikidega

Siseturvalisus

Sisejulgeolek

Mõju sihtrühmale: Algatus peaks aitama maandada riske sisejulgeolekule

Kaasamine

Kaasata kõik asjassepuutuvad huvirühmad, sh ettevõtjate liidud (sh Kaubandus-Tööstuskoda, Eesti Tööandjate Keskliit, Eesti Kaitse- ja Kosmosetööstuse Liit), teadusasutused jne.